Puolustusministeriö
Försvarsministeriet
Ministry of Defence

ICE PPR -puolustustutkimusyhteistyö

PuV 13.10.2020

International Cooperative Engagement Program For Polar Research

Tavoitteena yhteistyö tutkimus- ja kehittämis-toiminnassa, testauksessa ja arviointihankkeissa sellaisilla osa-alueilla, jotka voivat johtaa uusiin turvallisuuden tai puolustuksen suorituskykyihin napa-alueiden olosuhteissa.

Taustalla tarve napa-alueiden tutkimukselle

- Napa-alueiden luonne on yhä kansainvälisempää.
- Ilmastonmuutoksen mahdollistama lisääntyvä liikenne ja taloudelliset intressit (kaivostoiminta, kalastus, fossiiliset polttoaineet…) lisäävät turvallisuushaasteita.
- Napa-alueilla toimimisen erityisosaamista on vain harvalla taholla.
- Suomen intresseissä on pohjoisena toimijana saada lisää tutkimustietoa muuttuvasta toimintaympäristöstä niin turvallisuus- kuin puolustusnäkökulmista.
- Suomi on yksi viidestä valtiosta, joka toimii päätöksentekijänä sekä arktista että antarktista aluetta koskevissa asioissa. Tämä tarjoaa Suomelle tilaisuuden hyödyntää ja tarjota asiantuntemustaan ja osaamistaan.

ICE-PPR pähkinänkuoressa

- Yhteistyön aihealueita:
  - Tutkimus-, kehittämis-, testaus- ja evaluointitoiminta.
  - Tavoitteena on puolustuksen suorituskykyjen kehittäminen arktisiin olosuhteisiin (koko Suomi kuuluu kyseiseen arktisen määritelmään).

- Yhteistyö perustuu yhteistyöpöytäkirjaan (MoU), toimiohjeisiin (ToR), projektikohtaisiin asiakirjoihin (PA) ja laitteistojen lainausmenettelyihin (EMTA).
  - Näistä Suomi olisi nyt liittymässä MoU-asiakirjaan.
  - ToR:it tehdään perustettavien työryhmien tarpeisiin ja PA:t tehdään projektikohtaisesti.

- Yhteistyöpöytäkirjan ei katsota olevan oikeudellisesti sitova.

Yhteistyön tausta

- Yhteistyöaloite käynnistyi Yhdysvaltojen (merivoimien tutkimuslaitoksen) aloitteesta:
  - Keskustelut alkoivat syksyllä 2015.
  - Mukaan pyydettiin: Islanti, Kanada, Norja, Ruotsi, Suomi, Tanska ja Uusi-Seelanti.

- Yhdysvallat ilmaisi kiinnostuksensa Suomen mukaantuloon Suomen arktisen tietotaidon vuoksi.

- Vastaavasti puolustushallinnossa on tunnistettu tämänkaltaisen tutkimusyhteistyön hyödyt.

- Suomen puolustusvoimien on kyettävä toimimaan kaikissa oloissa, myös kaikkein kylmimmissä.

Yhteistyöasiakirjan valmistelu

- Suomi osallistui yhteistyöasiakirjan soveltamisalaa koskevien kirjausten valmisteluun.

- Muut osallistuvat maat ovat hyväksyneet ja allekirjoittaneet yhteistyöasiakirjan.

- Poikkihallinnolliset kansalliset lausunnot (LVM, MMM, OKM, SM, STM, TEM, UM, VM, VNK, YM sekä Ilmatieteen laitos, Ympäristökeskus, Maanmittauslaitos, Väylävirasto, Traficom, Rajavartiolaitos, Puolustusvoimat) puoltavat osallistumista.

- Lausuntojen perusteella puolustushallinnon alaan kuuluva ja päätettävissä oleva asia.

Yhteistyöalueet

ICE-PPR tutkimusyhteistyön yhteistyöalueita ovat:

- Ympäristöolosuhteiden mallintaminen ja ennustaminen.
- Mittausmenetelmien ja välineiden kehittäminen.
- Tilannetietoisuuden ja tiedonvälityksen kehittäminen.
- Alustojen (miehitetty/miehittämätön) suunnittelu ja kehittäminen.
- Koetoiminnan infrastruktuurin kehittäminen ja ylläpitäminen.
- Koulutus- ja harjoitustoiminnan kehittäminen.
- Paikkatietomenetelmien kehittäminen.
- Voimalähteiden kehittäminen.
- Meteorologinen ja hydrologinen tutkimus.
- Ihmisen toimintakyvyn tutkimus.
- Operaatiotaidon tutkimus.

Työryhmätoiminta

- Alustavasti:
  - Tilannetietoisuus (Situation Awareness).
  - Ihmisen toimintakyky (Human Performance).
  - Alustat (Platforms).
  - Toimintaympäristö (Environment).

→ Osallistuminen työryhmiin tapahtuu asiantuntijatasolla.

→ Työryhmissä valmistellaan erillisaiheiden projektisopimuksia.

→ Työryhmiä voidaan perustaa myöhemmin lisää.

Puolustusvoimien osallistuminen

- ICE-PPR tavoitteet ja sisällöt vastaavat kansallisia puolustustutkimuksen painopisteitä.
- Osallistuminen projekteihin harkitaan tapauskohtaisesti.
- Käytettävät PV:n resurssit osa puolustustutkimuskehystä
  - Yhteistyöllä lisäarvoa käytetylle resurssille puuttuvan osaamisen tai laajuuden osalta.
- Hankkeessa ovat mukana Suomen tärkeimmät yhteistyökumppanit.
- Täydentää Pohjoismaista (Nordefco) yhteistyöalustaa
  - Tuo konkreettisten tutkimuksen ja kehittämisen projektien sopimusrakenteen.

- Muiden kansallisten toimijoiden osallistuminen projekteihin ja työryhmiin on mahdollista.

Merkitys Suomen kannalta

- Useat eri hallinnonalat hyötyvät tutkimuksesta.
- Laajaa hyötyä kaksoiskäyttöteknologioiden osalta niin siviilitoimintaan kuin puolustukseen.
- Suomen puolustuksen kaikkia suorituskykyjä on kyettävä käyttämään kylmissä olosuhteissa.
- Suomalainen yritystoiminta ja elinkeinoelämä on potentiaalinen hyötyjä.
- Suomella on erityistä kiinnostusta yhteistyöhön meteorologisen ja hydrologisen tutkimuksen sekä miehitettyjen ja miehittämättömien alustojen kehittämisessä.